

USNESENÍ

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Kateřiny Horákové a soudkyň JUDr. Lenky Grollové a JUDr. Blanky Trávníkové ve věci

navrhovatele: [redacted] narozený [redacted]
bytem [redacted]
zastoupený obecným zmocněncem [redacted] narozeným
[redacted]
bytem [redacted]

za účasti: zaniklé společnosti **LIKA spol. s r.o.**, IČO 15059014
naposledy sídlem Termesivy 62, 580 01 Havlíčkův Brod

o zaplacení 5 129 000 Kč s příslušenstvím, **k odvolání navrhovatele** proti usnesení Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 11. června 2024, č. j. 43 Cm 94/2010-787,

takto:

Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku III. potvrzuje.

Odůvodnění:

- Krajský soud v Hradci Králové v záhlaví uvedeným usnesením výrokem I. zastavil řízení co do zbývajících částky 3 253 770 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení z částky 4 038 510 Kč od 1. prosince 2009 do zaplacení, výrokem II. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, výrokem III. uložil „žalobci“ povinnost zaplatit České republice na náhradě nákladů řízení částku 8 355,50 Kč a výrokem IV. rozhodl, že České republice se na náhradě nákladů řízení částka 8 355,50 Kč nepřiznává.
- Odvolací soud již na tomto místě pro srozumitelnost (opakovaně) připomíná, že nadepsané řízení [návrh na zaplacení předmětné částky z titulu vypořádacího podílu po zrušení účasti navrhovatele ve společnosti LIKA spol. s r. o. (dále jen „společnost“) byl podán 1. července 2010] je řízením dle § 200e a násl. zákona č. 99/1963 Sb. občanského soudního řádu ve znění účinném do 31. prosince 2013 (dále jen „o. s. ř.“), jež má povahu nesporného řízení. Účastníky řízení je třeba správně označovat jako „navrhovatel“ a „účastník“, případně odvozeně od jejich hmotněprávního postavení (např. „společnost“). Odvolací soud proto bude dále používat správnou terminologii.
- Soud prvního stupně v odůvodnění rozhodnutí mj. konstatoval, že:
 - (původní) návrh na zaplacení vypořádacího podílu ve výši 5 129 000 Kč byl podán dne 1. července 2010;
 - pravomocným výrokem I. rozsudku soudu prvního stupně ze dne 10. dubna 2012, č. j. 43 Cm 94/2010-266, byla společnosti uložena povinnost zaplatit navrhovateli částku ve výši 714 740 Kč do tří dnů od právní moci rozsudku (uvedený výrok I. nabyt právní moci dne 15. dubna 2014);
 - usnesením ze dne 20. října 2016, č. j. 43 Cm 94/2010-431, soud prvního stupně připustil rozšíření návrhu tak, že se navrhovatel domáhá zaplacení částky 5 129 000 Kč spolu se zákonným úrokem z prodlení od 1. prosince 2009 do zaplacení (rozšíření návrhu se týkalo toliko požadavku na přiznání příslušenství – pozn. odvolacího soudu);

Shodu s prvopisem potvrzuje [redacted]

- soud prvního stupně usnesením ze dne 10. července 2018, č. j. 43 Cm 94/2010-660, výrokem I. předmětné řízení co do částky 70 000 Kč zastavil; výrokem III. téhož usnesení pak návrh ohledně zaplacení částky 1 090 490 Kč se zákonným úrokem z prodlení od 1. prosince 2009 do zaplacení zamítl. Výroky I. a III. uvedeného usnesení nabyly právní moci dne 21. srpna 2018;
 - usnesením Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 8. března 2024, č. j. C 794/RD96/KSHK, Fj 14769/2024/KSHK, byla společnost z důvodu zrušení konkurzu po splnění rozvrhového usnesení vymazána z obchodního rejstříku ke dni právní moci usnesení, tj. ke dni 28. března 2024;
 - (pravomocným) usnesením soudu prvního stupně ze dne 24. října 2017, č. j. 43 Cm 94/2010-577, byla znalci – České znalecké, a. s. – přiznáno znalečné v celkové výši 14 762 Kč, které mu bylo soudem prvního stupně vyplaceno (ze státních prostředků) dne 30. listopadu 2017 (viz platební poukaz č. l. 599 spisu- pozn. odvolacího soudu);
 - (pravomocným) usnesením soudu prvního stupně ze dne 15. ledna 2018, č. j. 43 Cm 94/2010-610, bylo svědkovi [REDAKCE] přiznáno svědecké ve výši 1 949 Kč, které mu bylo soudem prvního stupně vyplaceno (ze státních prostředků) dne 8. března 2018 (viz platební poukaz č. l. 624 spisu – pozn. odvolacího soudu).
4. Soud prvního stupně uzavřel, že zanikla-li společnost výmazem z obchodního rejstříku, ztratila po zahájení řízení způsobilost být účastníkem řízení. Společnost nemá žádného právního nástupce, který by dle § 107 odst. 3 o. s. ř. mohl v řízení pokračovat, a proto předmětné řízení co do zbývajících požadavků ve výši 3 253 770 Kč, jakož i do požadovaného zákonného úroku z prodlení od 1. prosince 2009 z částky 4 038 510 Kč zastavil.
 5. O nákladech řízení mezi účastníky rozhodl podle § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř.
 6. O nákladech řízení vzniklých státu pak rozhodl v souladu s § 148 odst. 1 o. s. ř. a uložil navrhovateli povinnost zaplatit státu vzniklé náklady řízení v rozsahu 50 % z celkově vynaložených nákladů, které stát zaplatil. Celkem byla vynaložena ze státních prostředků částka 16 711 Kč (znalečné 14 762 Kč + svědecké 1 949 Kč), 50 % specifikovaných nákladů řízení vzniklých státu představuje částka 8 355,50 Kč. Pokud jde o druhou polovinu státem vynaložených nákladů (tj. rovněž částka 8 355,50 Kč), tyto vzniklé náklady řízení nebyly státu přiznány, neboť společnost zanikla bez právního nástupce a neexistujícímu subjektu povinnost uložit nelze.
 7. Proti výroku III. usnesení soudu prvního stupně podal navrhovatel odvolání, navrhuje, aby odvolací soud usnesení soudu prvního stupně zrušil.
 8. Odvolatel argumentuje tím, že již z logiky věci v případě, že bylo řízení zastaveno z moci úřední pro ztrátu způsobilosti být účastníkem řízení, vyplývá, že navrhovatel nezavinil zastavení řízení, a tedy ho povinnost náhrady nákladů řízení nestíhá. Podle § 148 odst. 1 o. s. ř. má stát nárok na náhradu nákladů řízení proti účastníkům „podle výsledku řízení“. V již pravomocně ukončené části měl navrhovatel úspěch, zbytek nároku byl ve smyslu usnesení Nejvyššího soudu č. j. 29 Cdo 3013/2014-370 (vydaného v dané věci dne 28. dubna 2015 – pozn. odvolacího soudu), uznán ve prospěch navrhovatele a „spornou zůstala pouze výše nároku“ (z obsahu odvolání lze dovodit, že odvolatel míní zbýající část jím uplatněného nároku, která zůstala předmětem daného řízení – pozn. odvolacího soudu).
 9. Odvolatel zdůrazňuje, že důležitá je ovšem délka řízení, které probíhá čtrnáctým rokem, a během níž společnost vinou svých statutárních orgánů dospěla k úpadku a ke zrušení. Kdyby soudy řízení neprotahovaly a rozhodly v přiměřené lhůtě, mohl být jeho nárok pohodlně uspokojen z majetkové podstaty společnosti. Je tedy v rozporu s principem spravedlivého procesu zatížit odvolatele ještě povinností hradit náklady svědeckého a znalečného, když navíc tyto náklady vznikly z úkonů navržených společností.
 10. Vrchní soud v Praze jako soud odvolací přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu a dospěl k závěru, že odvolání je částečně důvodné.

11. Podle § 148 odst. 1 o. s. ř. má stát podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků.
12. Pokud jde o náklady řízení vzniklé státu, odvolací soud předně uvádí, že podle § 141 odst. 2 o. s. ř. mj. náklady důkazů, které nejsou kryty zálohou, platí stát, který pak má podle výsledků řízení proti účastníkům právo na náhradu nákladů řízení, které platil, pokud u nich nejsou předpoklady pro osvobození od soudních poplatků (§ 148 odst. 1 o. s. ř.). V této souvislosti odvolací soud zdůrazňuje, že otázka náhrady nákladů řízení státu není založena na kritériu účelnosti důkazního prostředku, ale pouze na tom, zda v souvislosti s řízením stát platil náklady obstarání a provedení důkazů. Pro závěr, který z účastníků je povinen podle § 148 odst. 1 o. s. ř. nahradit státu jeho náklady řízení, je rozhodující ve sporném řízení výsledek řízení, jímž se rozumí procesní úspěch účastníků ve věci. V řízení, které bylo zastaveno, hradí náklady řízení státu ten z účastníků, kterému byla podle § 146 odst. 2 o. s. ř. uložena povinnost nahradit náklady druhému účastníkovi. Bylo-li o náhradě nákladů mezi účastníky rozhodnuto podle § 146 odst. 1 písm. b) o. s. ř., hradí je oba účastníci.
13. V poměrech projednávané věci je třeba při posouzení nákladů řízení vzniklých státu vycházet z toho, že znalecký posudek, jakož i výslech svědka, byl v zájmu všech účastníků řízení, a to již proto, že v tomto řízení se stanoví výše vypořádacího podílu společníka, jehož účast ve společnosti zanikla a společnosti v této souvislosti vznikla povinnost vyplatit mu vypořádací podíl, jehož výše byla mezi účastníky sporná. V dané věci vyvstala potřeba pro stanovení ceny vypořádacího podílu ustanovit revizního znalce, kterého soud prvního stupně jmenoval, a který zadaný revizní znalecký posudek vypracoval. Svědek byl slyšen k otázce účetnictví společnosti, jím učiněného výpočtu vypořádacího podílu na základě pochybností navrhovatele o řádnosti zpracování účetní závěrky ke dni zániku navrhovatele ve společnosti. Je proto na místě, aby se v poměrech projednávané věci na nákladech znalečného a svědečného, které byly vyplaceny státem, podíleli jak navrhovatel, tak společnost, a to oba rovným dílem, jak správně uzavřel soud prvního stupně. Jelikož však společnost zanikla, lze objektivně náklady řízení vzniklé státu požadovat toliko na navrhovateli.
14. Nákladová povinnost navrhovatele vůči státu v rozsahu určeném soudem prvního stupně (50 % z celkových nákladů státem vynaložených) odpovídá výše uvedeným principům, když z obsahu spisu neplynou žádné skutečnosti, které by nasvědčovaly naplnění předpokladů (podmínek) pro případný postup soudu dle § 138 o. s. ř. (vedoucí k osvobození navrhovatele od soudních poplatků), ostatně navrhovatel sám ani takovéto skutečnosti netvrdí (natož dokládá). Soud prvního stupně tudíž nepochybil, pakliže navrhovateli uložil zaplatit státu na náhradě nákladů řízení částku 8 355,50 Kč.
15. Odvolací soud proto usnesení soudu prvního stupně v odvoláním napadeném rozsahu – ve výroku III. podle § 219 o. s. ř. jako věcně správné potvrdil.
16. Vzhledem k tomu, že navrhovatel je de facto jediným účastníkem řízení, nepřichází v úvahu rozhodování o náhradě nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Praha 23. září 2024

Mgr. Kateřina Horáková v. r.
předsedkyně senátu

